

تدوین مدل ساختاری بهزیستی روان‌شناختی از طریق جرأت‌ورزی با نقش واسطه‌ای ادراک خطر در ترخیص‌شدگان از بیمارستان به دلیل کووید ۱۹ در تهران

زهرا دولتی: دانشجوی دکتری روان‌شناسی عمومی، گروه روان‌شناسی، واحد ساوه، دانشگاه آزاد اسلامی، ساوه، ایران.

بهشته نیوشا: دانشیار گروه روان‌شناسی، واحد ساوه، دانشگاه آزاد اسلامی، ساوه، ایران. (* نویسنده مسئول) Beheshteh-niusha@yahoo.com

فاطمه شاطریان محمدی: استادیار گروه روان‌شناسی، واحد ساوه، دانشگاه آزاد اسلامی، ساوه، ایران.

چکیده

کلیدواژه‌ها

کووید-۱۹،

بهزیستی روان‌شناختی،

جرأت‌ورزی،

ادراک خطر

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۴/۰۲

تاریخ چاپ: ۱۴۰۳/۰۹/۱۲

زمینه و هدف: وجود هم‌زمان جرأت‌ورزی پایین و اضطراب بالا در افراد سبب اختلال در عملکرد، تضعیف توانایی و عدم شکوفایی استعدادهای فرد و سبب محرومیت آنان از یک زندگی سالم و شکوفا می‌شود که در نهایت بهزیستی روان‌شناختی افراد را به مخاطره می‌اندازد؛ لذا هدف اصلی تحقیق حاضر تعیین نقش میانجی ادراک خطر در ارتباط بین جرأت‌ورزی با بهزیستی روان‌شناختی افراد ترخیص‌شده از بیمارستان‌های تهران به دلیل بیماری کووید-۱۹ بود.

روش کار: روش‌شناسی این تحقیق از نوع مدل‌سازی معادلات ساختاری بود و جامعه آماری تمامی افراد ترخیص‌شده از بیمارستان‌های تهران به دلیل کووید-۱۹ در دوره زمانی سال ۱۴۰۰-۱۴۰۱ را شامل می‌شد. از میان این جامعه، ۴۰۰ نفر به صورت نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند. جمع‌آوری داده‌ها به‌وسیله فرم کوتاه پرسش‌نامه بهزیستی روان‌شناختی (ریف، ۱۹۸۹)، پرسش‌نامه جرأت‌ورزی (گمبریل و ریچی، ۱۹۷۵) و پرسش‌نامه ادراک خطر (دینگ و همکاران، ۲۰۲۰) انجام شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از روش مدل معادلات ساختاری در نرم‌افزارهای AMOS 24 و SPSS 26 انجام شد.

یافته‌ها: نتایج تحقیق نشان داد که متغیر جرأت‌ورزی اثر مستقیم و معناداری بر بهزیستی روان‌شناختی و ادراک خطر دارد و به ترتیب سطح معناداری آنها برای جرأت‌ورزی بر بهزیستی روان‌شناختی برابر با ۰/۰۰۰ و کمتر از ۰/۰۵ و سطح معناداری جرأت‌ورزی بر ادراک خطر برابر با ۰/۰۰۰ و کمتر از ۰/۰۵ محاسبه شده است. اثر ادراک خطر بر بهزیستی روان‌شناختی نیز در سطح معناداری ۰/۰۱۶ و کمتر از ۰/۰۵ گزارش شد. در نهایت با توجه به اینکه مقدار سطح معناداری آزمون (۰/۰۰) کمتر از سطح خطای ۰/۰۵ به دست آمده است، تأثیر میانجی‌گری ادراک خطر در رابطه بین جرأت‌ورزی و بهزیستی روان‌شناختی نیز تأیید شد و ۱۸ درصد از تأثیرات جرأت‌ورزی بر بهزیستی روان‌شناختی از طریق میانجی‌گری وارد شده است.

نتیجه‌گیری: بر اساس یافته‌های این تحقیق می‌توان نتیجه گرفت که جرأت‌ورزی و ادراک خطر، به‌زیستی روان‌شناختی را بهبود می‌بخشند. از این رو با توجه به اهمیت تأثیر جرأت‌ورزی بر بهزیستی روان‌شناختی با در نظر گرفتن ظرفیت ادراک خطر می‌توان اثر متغیر مذکور را بر بهبود بهزیستی روان‌شناختی مهم تلقی کرده و در بهبود بیماری‌های ویروسی نظیر کووید-۱۹ از آن بهره جست.

تعارض منافع: گزارش نشده است.

منبع حمایت‌کننده: حامی مالی ندارد.

شیوه استناد به این مقاله:

Dolati Z, Nyusha B, Shaterian Mohammadi F. Developing a Structural Model of Psychological Well-Being Through Daring with the Mediating Role of Risk Perception in Those Discharged from the Hospital Due to Covid-19 in Tehran. Razi J Med Sci. 2024(02 Dec);31.82.

Copyright: ©2024 The Author(s); Published by Iran University of Medical Sciences. This is an open-access article distributed under the terms of the CC BY-NC-SA 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.en>).

*انتشار این مقاله به صورت دسترسی آزاد مطابق با CC BY-NC-SA 4.0 صورت گرفته است.

Developing a Structural Model of Psychological Well-Being Through Daring with the Mediating Role of Risk Perception in Those Discharged from the Hospital Due to Covid-19 in Tehran

Zahra Dolati: Ph.D. student of general psychology, Department of Psychology, Saveh Branch, Islamic Azad University, Saveh, Iran.

Beheshteh Nyusha: Associate Professor, Department of Psychology, Saveh Branch, Islamic Azad University, Saveh, Iran. (* Corresponding author) Beheshteh-nyusha@yahoo.com

Fatemeh Shaterian Mohammadi: Assistant Professor, Department of Psychology, Saveh Branch, Islamic Azad University, Saveh, Iran.

Abstract

Background & Aims: Despite numerous studies emphasizing the relationship between risk perception and psychological well-being, it seems that the role of risk perception as a mediating factor between assertiveness and psychological well-being is clear and important. Therefore, this important issue has significantly increased studies on the impact of this virus on risk perception during the COVID-19 pandemic. Physical and mental health behavior is a fluctuating response to stressful events and depends on multiple factors. On the one hand, individuals differ in their sensitivity to threats and resilience and attribute different meanings to life challenges. In light of the above, an emerging body of psychological research suggests that the COVID-19 pandemic and its associated changes in daily life are also associated with increased psychological distress. Therefore, a balanced approach to risk communication and public health messaging is essential, both in the context of the current pandemic and during future pandemics. In addition to promoting public awareness of the physical health risks associated with the COVID-19 pandemic, to maintain rational risk perceptions and compliance with government guidelines, political and public health authorities should also promote mental health and well-being by providing reassurance, adaptive coping strategies, and appropriate interventions, and helping people manage their concerns. According to the studies conducted by the researcher, although recent studies have measured individual, interpersonal, and social factors in relation to psychological well-being and there were numerous correlations between some variables of the present study, but regarding the mediating variable (perception of risk) and its indirect effect on the variables studied in this study, despite the necessary and sufficient investigations, few studies were found, which did not clearly explain the relationships drawn. Also, regarding the variable of assertiveness, there was not much direct research processing, including those related to the perception of the risk of COVID-19, hence this research gap is felt. As a result, this study can be a scientific basis for future researchers. On the other hand, given that the components of the present study have not been studied simultaneously in the COVID-19 disease and the form of a structural equation model, therefore, from both an applied and research method perspective, the results of this study can be considered a preliminary basis for examining and identifying factors affecting viral diseases and leading to the design of studies for scientific findings in their society. Therefore, it seems that paying attention to the emergence of a positive approach to psychological well-being has attracted the attention of scientific communities. Thus, in the present study, the researcher seeks to answer the main question of whether the psychological well-being model based on assertiveness has an appropriate fit with the indirect effect of risk perception in those discharged from the hospital due to COVID-19 in Tehran.

Methods: The methodology of this study was structural equation modeling, and the statistical population included all individuals discharged from Tehran hospitals due to COVID-19 in the period 2021-2022. From this population, 400 individuals were selected through purposive sampling. Data collection was carried out using the short form of the Psychological Well-Being Questionnaire (Reif, 1989), the Assertiveness Questionnaire (Gambrell and Ritchie,

Keywords

Covid-19,
Psychological Well-Being,
Assertiveness,
Risk Perception

Received: 22/06/2024

Published: 02/12/2024

1975), and the Risk Perception Questionnaire (Ding et al., 2020). Data analysis was performed using the structural equation modeling method in AMOS 24 and SPSS 26 software.

Results: The results of the study showed that the variable of assertiveness has a direct and significant effect on psychological well-being and risk perception, and their significance level for assertiveness on psychological well-being was calculated to be 0.000 and less than 0.05, and the significance level of assertiveness on risk perception was calculated to be 0.000 and less than 0.05, respectively. The effect of risk perception on psychological well-being was also reported at a significance level of 0.016 and less than 0.05. Finally, given that the significance level of the test (0.00) was obtained less than the error level of 0.05, the mediation effect of risk perception in the relationship between assertiveness and psychological well-being was also confirmed, and 18 percent of the effects of assertiveness on psychological well-being were entered through mediation.

Conclusion: Based on the findings of this study, it can be concluded that assertiveness and risk perception improve psychological well-being. Therefore, considering the importance of the effect of assertiveness on psychological well-being, considering the capacity of risk perception, the effect of the aforementioned variable on improving psychological well-being can be considered important and used in improving viral diseases such as COVID-19. It is suggested that strengthening information and risk perception, followed by participation in disease prevention, is a fundamental goal for educational staff in health emergencies. However, future research should use several options to better master the conceptual scope of this construct. To better understand the role of this variable and its specific characteristics, they should examine the role of different digital media channels in searching for the information needed to understand the appropriate risk. The sample of this study was not balanced by gender. Therefore, future studies should examine the specific and combined contribution of demographic variables for patients. It is suggested that to prepare society for possible epidemics in the coming years and to avoid taking the population by surprise, psychological variables affected by such diseases that are closely related to physical health should be the focus of education in psychology workshops and even in the course materials of psychology students and medical centers.

Conflicts of interest: None

Funding: None

Cite this article as:

Dolati Z, Nyusha B, Shaterian Mohammadi F. Developing a Structural Model of Psychological Well-Being Through Daring with the Mediating Role of Risk Perception in Those Discharged from the Hospital Due to Covid-19 in Tehran. *Razi J Med Sci.* 2024;(02 Dec);31.82.

Copyright: ©2024 The Author(s); Published by Iran University of Medical Sciences. This is an open-access article distributed under the terms of the CC BY-NC-SA 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.en>).

***This work is published under CC BY-NC-SA 4.0 licence.**

مقدمه

بیمارانی با نشانه‌های بالینی قابل تشابه با «ذات‌الریه» در دسامبر، ۲۰۱۹ در ووهان چین مشاهده شدند که پس از ارزیابی عمیق علائم تنفسی در بیماری، یک ویروس جدید به نام «کرونا ویروس-۱۹» شناسایی شد، که مردمان تمامی کشورهای دنیا را درگیر نمود (۱). شیوع این ویروس تهدیدی جدی بود. این سندرم حاد تنفسی شدید، منجر به مرگ ۶/۸۳۳/۳۸۸ نفر و مبتلا شدن بیش از ۷۵۵/۳۸۵/۷۰۹ نفر در سراسر جهان تا فوریه ۲۰۲۳ شده است و به علت غیرقابل پیش‌بینی بودن، مسری بودن، با پیش‌بینی‌های مختلف و با ارتباطات خطر متناقض، مختلط و نامشخص همراه بوده است. تدابیر برنامه‌های پیشگیرانه در این مورد و افزایش سریع موارد مرگ‌ومیر، پیامدهای گسترده‌ای بر سلامت جسمانی، روانی و اقتصاد گذاشت و مشکلات عدیده‌ای را در ارتباطات بین‌فردی و نیز مسائل فردی ایجاد کرد که تبدیل به فشارهای روانی، به‌عنوان تهدیدی جدی برای بهزیستی روان‌شناختی محسوب می‌شود (۲). بهزیستی روان‌شناختی از جمله سازه‌های مطالعه شده در روان‌شناسی مثبت‌گرا و دیدگاهی بدیع در قلمرو سلامت به‌ویژه روان‌شناسی سلامت قلمداد می‌گردد و به‌عنوان حسی از سلامتی، آگاهی کامل، انسجام و یکپارچگی در تمامی جنبه‌های فردی و اجتماعی است که به‌صورت ساختاری گسترده و چندوجهی قابل تعریف است (۳). مطابق با ادبیات پژوهشی، کووید-۱۹ می‌تواند انواعی از نشانه‌ها تا اختلالات بالینی جدی و ارتباط با بیماری، افزایش احساس تنه‌ا بودن، کاهش حمایت اجتماعی، عوارض جانبی پایدار و اضطرابی قابل توجهی در بیماران بهبودیافته و یا ترخیص شده از بیمارستان نظیر مشکلات عاطفی و سلامت روان را ایجاد کند (۴). این بیماری سبب ایجاد اختلال شدید در زندگی روزمره مردم در بسیاری از کشورها شد (۵).

از سوی دیگر مهارت‌های بیان صادقانه افکار و احساسات توسط بیماران مبتلا به شرایط پزشکی خاص در جهت رهایی از آسیب‌های خود در روابط بین‌فردی، برای بهزیستی روان‌شناختی ضروری و حیاتی است. جرأت‌ورزی یک مهارت بین‌فردی و اجتماعی است که ظرفیت افراد برای بیان افکار و احساسات را بدون اضطراب و با سطوح پایین‌تر استرس روانی مرتبط

می‌سازد. جرأت‌ورزی رفتاری است که شخص را قادر می‌سازد تا در موقعیت‌های تهدیدزا و ترس‌برانگیز بدون هرگونه اضطرابی روی پاهای خود بایستد. از این‌رو جرأت‌ورزی به‌عنوان تعدیل‌کننده استرس و عامل کنترل آن، کنترل خشم و بهبود مهارت‌های مقابله‌ای برای همه افراد محسوب می‌گردد، که سطوح پایین‌تر آن با روان‌رنجوری و انواع اختلالات روانی مثل افسردگی، اضطراب و مشکلات روان‌تنی ارتباط دارد (۶). نقش جرأت‌ورزی زمانی روشن‌تر می‌شود که داشتن موضع محکم در موقعیت‌های آسیب‌عاطفی یا فیزیکی به افراد کمک می‌کند تا از آن موقعیت‌ها خارج شوند. در نتیجه مطابق با ادبیات پژوهشی، تعجب‌آور نیست که در مطالعات آسیب‌شناسی روانی، رفتار جرأت‌ورزانه به صورت مکرر مورد سنجش قرار گرفته و درمان سلامت روان و بهبود بهزیستی روان‌شناختی اغلب به آن پرداخته شده است (۷). یافته‌های پژوهشی نیز مؤید ارتباط جرأت‌ورزی با بهزیستی روان‌شناختی است و می‌تواند بر بهزیستی روان‌شناختی تأثیرگذار باشد (۸). در کل می‌توان گفت که وجود هم‌زمان جرأت‌ورزی پایین و اضطراب بالا در افراد سبب اختلال در عملکرد، تضعیف توانایی و عدم شکوفایی استعدادهای فرد و سبب محرومیت آنان از یک زندگی سالم و شکوفا می‌شود که در نهایت بهزیستی روان‌شناختی افراد را به مخاطره می‌اندازد (۹). شواهد پژوهشی نشان می‌دهند که ادراک خطر به‌طور مستقیم با بهزیستی روان‌شناختی در ارتباط است. ادراک خطر می‌تواند به‌طور قابل توجهی بر رفتارهای سلامت جسمانی و روانی و بهبود بهزیستی روان‌شناختی تأثیر بگذارد، زیرا افراد اعتقادات و عملکردهای بهداشتی خود را بر اساس ارزیابی خطر، شخصیت خود و معنابخشی به موقعیت تهدید، تغییر می‌دهند (۱۰).

به‌رغم تحقیقات متعدد که به رابطه بین ادراک خطر با بهزیستی روان‌شناختی تأکید می‌کند، به نظر می‌رسد نقش ادراک خطر، به‌عنوان عامل میانجی بین جرأت‌ورزی بر بهزیستی روان‌شناختی محرز و دارای اهمیت است، از این‌رو این مهم، در زمان شیوع همه‌گیری کووید-۱۹ به‌طور قابل توجهی مطالعات در زمینه تأثیر این ویروس بر درک خطر را افزایش داده است (۱۱). رفتار سلامت جسمانی و روانی پاسخ‌نوسانی به رویدادهای استرس‌زا است و به عوامل متعددی بستگی

به‌منظور یافته‌ای علمی در جامعه خود بشود. از این‌رو به نظر می‌رسد توجه به ظهور رویکرد مثبت‌نگر بهزیستی روان‌شناختی توجه مجامع علمی را به خود جلب کرده است. بدین ترتیب محقق در پژوهش حاضر برای ارزیابی مفروضه‌های مفهومی خود و با عنایت به چارچوب‌های نظری و تجربی مشابه به دنبال پاسخ به این سؤال اصلی است که آیا مدل بهزیستی روان‌شناختی بر اساس جرات‌ورزی با تأثیر غیرمستقیم ادراک خطر در ترخیص‌شدگان از بیمارستان به دلیل کووید-۱۹ در تهران از برازش مناسبی برخوردار است یا خیر؟

روش کار

این مطالعه از نوع همبستگی مبتنی بر مدل‌سازی معادلات ساختاری بود که در کمیسیون دانشگاه آزاد اسلامی واحد اراک با کد اخلاق IR.IAU.ARAK.REC.1402.097 به تصویب رسید. جامعه آماری اولیه عبارت است از تمامی جمعیت بیمارستان بهبود یافته از کرونا و ویروس ترخیص شده از بیمارستان‌های وابسته به علوم پزشکی تهران، بیمارستان‌های امام خمینی (ره)، سینا و مدائن و افراد بالای ۲۰ سال و ساکن شهر تهران که تعداد آنها ۲ میلیون و ۱۰۰ هزار نفر بودند. با توجه به پی‌جوئی‌های لازم بر اساس پیشنهاد گاداگنولی و ولیسر تعداد حداقل ۳۰۰ نفر برای مطالعات مدل‌یابی ساختاری مکفی می‌باشد و از طرفی با توجه پیشنهاد مولر (۱۹۹۶) که برای تعیین حجم نمونه از نسبت حجم نمونه به پارامتر آزاد برای برآورد استفاده می‌کند وی حداقل این نسبت را ۵ به ۱، حد متوسط آن را نسبت ۱۰ به ۱ و حد بالای آن را نسبت ۲۰ به ۱ عنوان می‌کند بر این اساس می‌توان برای مدل تدوین شده مطالعه حاضر با توجه به وجود تعداد بالای پارامتر آزاد برای برآورد حداقل حجم نمونه را ۲۴۰، حد متوسط آن را ۳۴۰ و حد بالای آن را ۶۴۰ واحد برآورد کرد که در نهایت با توجه به جمیع جهات تعداد بهینه ۴۰۰ نفر انتخاب شد. ابزار پژوهش پرسشنامه بود که به شرح ذیل می‌باشد:

فرم کوتاه پرسشنامه بهزیستی روان‌شناختی:
پرسشنامه بهزیستی روان‌شناختی در سال

دارد، از طرفی افراد از نظر حساسیت نسبت به تهدیدات و انعطاف‌پذیری متفاوت هستند و معانی مختلفی را به چالش‌های زندگی نسبت می‌دهند، با توجه به مطالب بیان شده مجموعه‌ای از تحقیقات روان‌شناختی در حال ظهور نشان می‌دهد که همه‌گیری کووید-۱۹ و تغییرات مرتبط با آن در زندگی روزمره نیز با افزایش پریشانی روان‌شناختی مرتبط هستند (۱۲). بنابراین، یک رویکرد متعادل برای ارتباطات خطر و پیام‌های بهداشت عمومی، در زمینه همه‌گیری فعلی و در طول همه‌گیری‌های آینده، ضروری است. علاوه بر ارتقاء آگاهی عمومی از خطرات سلامت جسمانی مرتبط با بیماری همه‌گیر کووید-۱۹، برای حفظ ادراکات منطقی خطر و پیروی از دستورالعمل‌های دولتی، مقامات سیاسی و بهداشت عمومی باید سلامت و بهزیستی روانی را نیز با ارائه اطمینان خاطر، استراتژی‌های مقابله‌ای سازگار و مداخلات مناسب ارتقا دهند و به مردم کمک کنند تا نگرانی‌های خود را مدیریت نمایند. با توجه به بررسی‌های انجام شده توسط پژوهشگر، هرچند پژوهش‌های اخیر، عوامل فردی، بین‌فردی و اجتماعی را در ارتباط با بهزیستی روان‌شناختی سنجیده‌اند و همبستگی‌های متعددی بین برخی متغیرهای پژوهش حاضر وجود داشت، اما در مورد متغیر میانجی (ادراک خطر) و تأثیر غیرمستقیم آن بر متغیرهای مورد مطالعه در این پژوهش به‌رغم پی‌جویی‌های لازم و کافی، پژوهش‌های اندکی یافت شد که آن‌هم به‌وضوح مبین روابط ترسیم شده نبودند (۱۳). همچنین درباره متغیر جرات‌ورزی، پردازش تحقیقاتی مستقیم چندانی از جمله مرتبط با ادراک خطر کووید-۱۹ وجود نداشت، از این‌رو این خلأ پژوهشی احساس می‌شود. در نتیجه این پژوهش می‌تواند مبنای علمی برای پژوهشگران آتی باشد. از سوی دیگر با توجه به اینکه تاکنون مؤلفه‌های پژوهش حاضر هم‌زمان با هم در بیماری کووید-۱۹ و به‌صورت مدل معادلات ساختاری مورد بررسی قرار نگرفته‌اند، بنابراین هم از منظر کاربردی و هم روش پژوهش، نتایج این پژوهش می‌تواند مبنایی مقدماتی برای بررسی و شناسایی عوامل تأثیرگذار بر بیماری‌های ویروسی قلمداد شده و منجر به طرح‌بندی مطالعات

نگرش افراد نسبت به کووید-۱۹ ساخته شده است. این پرسشنامه، ۴ سؤالی بوده و به صورت مقیاس لیکرت ۵ درجه‌ای (۱- کاملاً مخالف، ۲- مخالف، ۳- نظری ندارم، ۴- موافق، ۵- کاملاً موافق) تنظیم شده است. بیشترین نمره‌ای که یک پاسخ‌دهنده می‌تواند در این پرسشنامه به دست آورد ۲۰ و کمترین نمره، ۴ می‌باشد. نمرات پایین‌تر نشان‌دهنده ادراک خطر پائین و نمرات بالاتر نشان‌دهنده ادراک خطر بالا می‌باشد. ضرایب آلفای کرونباخ این آزمون ۰/۶۴ گزارش شده است. مقدار آلفای کرونباخ برای این متغیر در پژوهش حاضر ۰/۸۶ به دست آمد.

در نهایت برای بررسی رابطه میان متغیرهای پژوهش و به‌منظور پاسخ‌گویی به سؤالات پژوهش و نتیجه‌گیری از روش‌های آماری و آزمون‌های متفاوت از نرم‌افزارهای AMOS24 و SPSS26 استفاده شد. به این ترتیب که جهت بررسی نرمال بودن داده‌ها از ضریب چولگی و ضریب کشیدگی و جهت بررسی مناسبت ابزار اندازه‌گیری (پرسشنامه) از تحلیل عاملی تأییدی (CFA) با رویکرد کوواریانس محور استفاده گردید.

یافته‌ها

تعداد ۴۰۰ نفر به‌صورت نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند که تحصیلات ۳۴/۸ درصد از افراد در سطح دیپلم و تحصیلات ۱۸/۵ درصد دیگر در سطح فوق‌دیپلم، تحصیلات ۴۶/۸ درصد دیگر از افراد در سطح لیسانس و بالاتر می‌باشند. ۶۳/۲ درصد از افراد حاضر مرد و ۳۶/۸ درصد دیگر زن می‌باشد. بیشترین فراوانی مربوط به رده سنی ۳۵ تا ۴۰ سال است که ۵۲ درصد از وزن کل را شامل می‌شود و کمترین فراوانی مربوط به رده ۴۱ تا ۴۵ سال می‌باشد. یافته‌های توصیفی تحقیق حاکی از آن است که ۷۳/۳ درصد از افراد مجرد و ۶۲/۷ درصد دیگر متأهل می‌باشند. قبل از ورود به مرحله تجزیه و تحلیل اطلاعات، تمام متغیرهای تحقیق توصیف شدند.

همان‌طور که در جدول ۲ ملاحظه می‌شود، مقدار آماره بحرانی (CR) بین جرأت‌ورزی و بهزیستی روان‌شناختی برابر با ۳/۷۱۲ و از حد مرزی ۱/۹۶ بیشتر

۱۹۸۹ به‌وسیله ریف ساخته شد و در سال ۲۰۰۲ تجدیدنظر شد. این پرسشنامه مشتمل بر ۱۸ سؤال است که در یک مقیاس لیکرت شش‌درجه‌ای از کاملاً موافقم (نمره ۱) تا کاملاً مخالفم (نمره ۶) و برای سؤالات ۱۷، ۱۳، ۱۰، ۹، ۵، ۴، ۳، ۱ معکوس شده و به‌صورت کاملاً مخالفم نمره ۶ تا حدودی مخالفم ۵ کمی مخالفم ۴ کمی موافقم ۳ تا حدودی موافقم ۲ کاملاً موافقم ۱ نمره گذاری می‌شود. حداقل نمره ۱۸ خواهد بود و حداکثر ۱۰۸ و شش عامل استقلال، تسلط بر محیط، رشد شخصی، ارتباط مثبت با دیگران، هدفمندی در زندگی و پذیرش خود را اندازه‌گیری می‌کند. نمره‌های بالاتر نشان‌دهنده بهزیستی روان‌شناختی بالاتر در فرد پاسخ‌دهنده است و نمره‌های پایین نشان‌دهنده بهزیستی روان‌شناختی پایین است. مقدار آلفای کرونباخ برای این متغیر در پژوهش حاضر ۰/۸۸ به دست آمد.

پرسشنامه جرأت‌ورزی گمبیل و ریچی: این ابزار را گمبیل و ریچی (۱۹۷۵) تهیه کرده‌اند. دارای ۲۲ سؤال است که هر سؤال آزمون، موقعیتی را نشان می‌دهد که مستلزم رفتار جرأت‌مندانه است. پاسخ‌گویی به سؤالات این مقیاس بر اساس طیف لیکرت ۵ درجه‌ای و به‌صورت «نمره ۱= خیلی کم» تا «۵= نمره خیلی زیاد» درجه‌بندی شده است. بنابراین پرسشنامه ۲۲ سؤال دارد و بعد ندارد و سؤالات این مقیاس دارای ۵ گزینه است: ۱- بسیار زیاد ناراحت می‌شوم (۲ زیاد ناراحت می‌شوم ۳) به‌طور متوسط ناراحت می‌شوم (۴ کمی ناراحت می‌شوم ۵) اصلاً ناراحت نمی‌شوم. آزمودنی‌ها یکی از این گزینه‌ها را انتخاب می‌کنند و علامت می‌زند. در این مقیاس ماده‌ها بر اساس مقادیر «۱، ۲، ۳، ۴، ۵» نمره‌گذاری می‌شوند در پایان حاصل جمع نمرات میزان جرأت‌ورزی فرد را نشان می‌دهد؛ یعنی حداقل نمره ۲۲ و حداکثر نمره ۱۱۰ قابل احصا می‌باشد. این پرسشنامه دارای دو قسمت احتمال انجام عمل قاطعانه و میزان ناراحتی ناشی از انجام عمل قاطع است. مقدار آلفای کرونباخ برای این متغیر در پژوهش حاضر ۰/۹۵ به دست آمد.

پرسشنامه ادراک خطر: پرسشنامه ادراک خطر توسط دینگ، دو، لی و همکاران (۲۰۲۰) برای ارزیابی

شاهد افزایش در ادراک خطر به اندازه ۰/۳۱۶ انحراف استاندارد خواهیم بود.

همان‌طور که در جدول ۴ ملاحظه می‌کنید، مقدار آماره بحرانی (CR) بین ادراک خطر و بهزیستی روان‌شناختی برابر با ۲/۴۰۹ و از حد مرزی ۱/۹۶ بیشتر شده و همچنین سطح معناداری آزمون در این خصوص برابر با ۰/۰۱۶ و کمتر از ۰/۰۵ محاسبه شده است. بنابراین می‌توان اظهار نظر کرد که وجود تأثیر ادراک خطر بر بهزیستی روان‌شناختی تأیید می‌شود. چون

شده و همچنین سطح معناداری آزمون در این خصوص برابر با ۰/۰۰ و کمتر از ۰/۰۵ محاسبه شده است. بنابراین می‌توان اظهار نظر کرد که وجود تأثیر جرأت‌ورزی بر بهزیستی روان‌شناختی تأیید می‌شود. چون ضریب مسیر استاندارد بین این دو متغیر مثبت و برابر ۰/۲۱۴ به دست آمده است می‌توان گفت که با افزایش یک انحراف استاندارد در جرأت‌ورزی شاهد افزایش در بهزیستی روان‌شناختی به اندازه ۰/۲۱۴ انحراف استاندارد خواهیم بود.

جدول ۱- شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیرها	تعداد نمونه	میانگین	انحراف معیار	واریانس	کمترین	بیشترین
جرأت‌ورزی	۴۰۰	۸۳/۶۱	۱۴/۳۵	۲۰۶/۰۴	۳۲	۱۱۰
ادراک خطر	۴۰۰	۱۴/۶۶	۳/۴۲	۱۱/۷۲	۵	۲۰
استقلال	۴۰۰	۱۰/۹۴	۳/۴۵	۱۱/۹۰	۳	۱۸
تسلط بر محیط	۴۰۰	۱۱/۸۶	۳/۳۰	۱۰/۹	۳	۱۸
رشد شخصی	۴۰۰	۱۱/۴۱	۲/۸۵	۸/۱۲	۳	۱۸
ارتباط مثبت با دیگران	۴۰۰	۱۳/۸۱	۳/۰۸	۹/۵۴	۳	۱۸
هدفمندی در زندگی	۴۰۰	۱۴/۱۶	۳/۱۷	۱۰/۰۷	۳	۱۸
پذیرش خود	۴۰۰	۱۳/۷۱	۳/۴۱	۱۱/۶۴	۳	۱۸
بهزیستی روان‌شناختی	۴۰۰	۷۵/۹۱	۱۲/۴۵	۱۵۵/۲۱	۲۱	۱۰۴

جدول ۲- نتایج حاصل از بررسی اثر مستقیم جرأت‌ورزی بر بهزیستی روان‌شناختی

مسیر	ضریب مسیر استاندارد	مقدار بحرانی (CR)	سطح معناداری	نتیجه
جرأت‌ورزی ← بهزیستی روان‌شناختی	۰/۲۱۴	۳/۷۱۲	۰/۰۰	تأیید شد

جدول ۳- نتایج حاصل از بررسی اثر مستقیم جرأت‌ورزی بر ادراک خطر

مسیر	ضریب مسیر استاندارد	مقدار بحرانی (CR)	سطح معناداری	نتیجه
جرأت‌ورزی ← ادراک خطر	۰/۳۱۶	۶/۰۴۷	۰/۰۰	تأیید شد

جدول ۴- نتایج حاصل از بررسی اثر مستقیم ادراک خطر بر بهزیستی روان‌شناختی

مسیر	ضریب مسیر استاندارد	مقدار بحرانی (CR)	سطح معناداری	نتیجه
ادراک خطر ← بهزیستی روان‌شناختی	۰/۱۴۹	۲/۴۰۹	۰/۰۱۶	تأیید شد

همان‌طور که در جدول ۳ ملاحظه می‌شود، مقدار آماره بحرانی (CR) بین جرأت‌ورزی و ادراک خطر برابر با ۶/۰۴۷ و از حد مرزی ۱/۹۶ بیشتر شده و همچنین سطح معناداری آزمون در این خصوص برابر با ۰/۰۰ و کمتر از ۰/۰۵ محاسبه شده است. بنابراین می‌توان اظهار نظر کرد که وجود تأثیر جرأت‌ورزی بر ادراک خطر تأیید می‌شود. چون ضریب مسیر استاندارد بین این دو متغیر مثبت و برابر ۰/۳۱۶ به دست آمده است می‌توان گفت که با افزایش یک انحراف استاندارد در جرأت‌ورزی شاهد افزایش در ادراک خطر به اندازه ۰/۱۴۹ انحراف استاندارد خواهیم بود.

همان‌طور که در جدول ۵ مشاهده می‌گردد، تأثیر متغیر جرأت‌ورزی بر ادراک خطر با ضریب مسیر ۰/۳۱۶ و مقدار آماره بحرانی ۶/۰۴۷ مورد قبول واقع شد. همچنین تأثیر ادراک خطر بر بهزیستی روان‌شناختی

همان‌طور که در جدول ۴ ملاحظه می‌شود، مقدار آماره بحرانی (CR) بین جرأت‌ورزی و ادراک خطر برابر با ۶/۰۴۷ و از حد مرزی ۱/۹۶ بیشتر شده و همچنین سطح معناداری آزمون در این خصوص برابر با ۰/۰۰ و کمتر از ۰/۰۵ محاسبه شده است. بنابراین می‌توان اظهار نظر کرد که وجود تأثیر جرأت‌ورزی بر ادراک خطر تأیید می‌شود. چون ضریب مسیر استاندارد بین این دو متغیر مثبت و برابر ۰/۳۱۶ به دست آمده است می‌توان گفت که با افزایش یک انحراف استاندارد در جرأت‌ورزی

افکار و احساسات، کاهش تنش، کاهش اضطراب و افسردگی، افزایش مهارت‌های ارتباطی اجتماعی می‌شود، در نهایت می‌تواند منجر به رضایت و شادی از زندگی گردد، که این موضوع بر بهزیستی روان‌شناختی مؤثر می‌باشد (۹). مطالعات نیز بر اهمیت نقش پیش‌بینی‌کننده جرأت‌ورزی بر بهزیستی روان‌شناختی تأکید کرده‌اند.

بر اساس یافته‌های دیگر پژوهش حاضر وجود تأثیر جرأت‌ورزی بر ادراک خطر نیز تأیید شد. با توجه به بررسی ادبیات پژوهشی در زمینه رابطه جرأت‌ورزی (قاطعیت، ابراز وجود) با ادراک خطر در حیطه‌هایی نظیر HIV و رفتارهای پرخطر در نوجوانان و ادراک خطر جنسی و قاطعیت جنسی اشاراتی صورت گرفته است. در برخی ادبیات پژوهشی نیز مستقیماً به جسارت و

نیز با ضریب مسیر ۰/۱۴۹ و مقدار آماره ۲/۴۰۹ تأیید گردید. با توجه به آزمون این دو مسیر در قالب یک مدل می‌توان استدلال کرد که متغیر ادراک خطر نقش واسطه‌ای را در تأثیرگذاری جرأت‌ورزی بر بهزیستی روان‌شناختی ایفا می‌نماید. از طرفی با توجه به اینکه مقدار قدر مطلق آماره سوبل (Sobel) برابر با ۶/۲۹۲ و از ۱/۹۶ بیشتر محاسبه شده و سطح معناداری آزمون (۰/۰۰) کمتر از سطح خطای ۰/۰۵ به دست آمده است، می‌توان در سطح اطمینان ۹۵ درصد تأثیر میانجی‌گری ادراک خطر را در رابطه بین جرأت‌ورزی و بهزیستی روان‌شناختی بار دیگر تأیید کرد. گفتنی که شاخص VAF نشان می‌دهد که ۱۸ درصد از تأثیرات جرأت‌ورزی بر بهزیستی روان‌شناختی از طریق میانجی‌گری وارد شده است.

جدول ۵- بررسی مسیر بین متغیرهای تحقیق

مسیر	ضریب مسیر استاندارد	مقدار آماره بحرانی	سطح معناداری	نتیجه
جرأت‌ورزی ← ادراک خطر	۰/۳۱۶	۶/۰۴۷	۰/۰۰	تأیید شد
ادراک خطر ← بهزیستی روان‌شناختی	۰/۱۴۹	۲/۴۰۹	۰/۰۱۶	تأیید شد
جرأت‌ورزی ← بهزیستی روان‌شناختی	۰/۲۱۴	۳/۷۱۲	۰/۰۰	تأیید شد
تأثیرات جرأت‌ورزی بر بهزیستی روان‌شناختی در این فرضیه				
مستقیم	VAF	مقدار آماره	سطح معناداری	آزمون سوبل
۰/۲۱۴	۰/۱۸۰	۶/۲۹۲	۰/۰۰	
غیرمستقیم	کل			
۰/۰۴۷	۰/۲۶۱			

بحث

یافته‌های پژوهش حاضر وجود تأثیر جرأت‌ورزی بر بهزیستی روان‌شناختی را مورد تأیید قرار می‌دهد. این نتیجه با پژوهش فرانسیس (Francis) و همکاران (۲۰۲۱) (۹) هم‌سو است. در تبیین این یافته پژوهشی می‌توان گفت، جرأت‌ورزی، مهارت و ظرفیت ارتباطات بین‌فردی تلقی می‌شود و یک رفتار اصلی بین‌فردی و کلید روابط انسانی است که با افزایش مهارت‌های اجتماعی همراه است و در هنگام مواجهه با یک موقعیت استرس‌زا، افراد می‌توانند به این منابع شخصی خود برای کنار آمدن با مشکلات تکیه کنند. بنابراین می‌تواند منجر به ایجاد روابط باثبات شده و به کاهش فشار روانی و بهبود و افزایش بهزیستی روان‌شناختی منجر گردد (۱۳). به علاوه رفتار جرأت‌ورزانه که باعث بیان منطقی

یافته‌های پژوهش حاضر وجود تأثیر جرأت‌ورزی بر بهزیستی روان‌شناختی را مورد تأیید قرار می‌دهد. این نتیجه با پژوهش فرانسیس (Francis) و همکاران (۲۰۲۱) (۹) هم‌سو است. در تبیین این یافته پژوهشی می‌توان گفت، جرأت‌ورزی، مهارت و ظرفیت ارتباطات بین‌فردی تلقی می‌شود و یک رفتار اصلی بین‌فردی و کلید روابط انسانی است که با افزایش مهارت‌های اجتماعی همراه است و در هنگام مواجهه با یک موقعیت استرس‌زا، افراد می‌توانند به این منابع شخصی خود برای کنار آمدن با مشکلات تکیه کنند. بنابراین می‌تواند منجر به ایجاد روابط باثبات شده و به کاهش فشار روانی و بهبود و افزایش بهزیستی روان‌شناختی منجر گردد (۱۳). به علاوه رفتار جرأت‌ورزانه که باعث بیان منطقی

کرد که ممکن است افراد درجات مختلفی از اطلاعات و یا گاهاً متناقض در مورد تلاش‌هایی مبنی بر کنترل عفونت در سطح کلان و خرد (توسط دولت و سازمان‌ها) داشته باشند. پژوهش‌ها نشان می‌دهد که افزایش استفاده از راهبردهای مقابله‌ای اجتنابی بدون توجه به میزان تهدیدی بودن موقعیت، با مشکلات سلامت روانی بیشتر همراه بود. اگر در نظر بگیریم که در مواجهه با پریشانی، افراد انعطاف‌پذیر طیف وسیعی از منابع شخصی-اجتماعی را نیز برای مقابله با رویدادهای دشوار در اختیار دارند، یافته‌های ما قابل درک است و آن اینکه در زمان‌های دشوار، مانند همه‌گیری‌ها و بهبودی از بیماری، بهزیستی را می‌توان با یافتن معنا در زندگی بهبود بخشید (۱۰).

مطابق با یافته دیگر این پژوهش در سطح اطمینان ۹۵ درصد تأثیر میانجی‌گری ادراک خطر در رابطه بین جرأت‌ورزی و بهزیستی روان‌شناختی تأیید شد که در مطالب گذشته به ارتباط دوه‌دوی این متغیرها اشاره شد. این نتیجه با پژوهش چن (Chen) و همکاران (۲۰۲۲) (۵) همسو است. در تبیین این یافته پژوهشی می‌توان بیان کرد افرادی که با موقعیت‌هایی نظیر کووید-۱۹ سروکار دارند، در واقع ممکن است نگرش‌های منفی، احساس عدم اطمینان و هشدار را تجربه کنند. این واکنش‌ها ممکن است به‌طور بالقوه به درک خطر نامناسب و عادات پرخطر و رفتارهای ناکافی و نامنظم، هم برای افراد و هم برای جامعه ختم شود، که بر نتایج سلامت عمومی و روانی تأثیر می‌گذارد. با توجه به اینکه درک خطر یک نوع ارزیابی شناختی است بنابراین، مطالعه عوامل ذهنی مستتر در چنین واکنش‌هایی برای حساس کردن عموم مردم و شناسایی اهداف پرخطر بسیار مهم است. همراه با عوامل ساختاری و تغییرناپذیر مانند جمعیت‌شناسی اجتماعی، محققان قبلاً تلاش کرده‌اند تا عوامل تعیین‌کننده ذهنی تغییر نگرش‌ها و رفتارهای شهروندان را در شرایط اضطراری همه‌گیر درک کنند (۷). به‌طور خاص، نویسندگان ادراک خطر را به‌عنوان یکی از مرتبط‌ترین متغیرها در تعیین پاسخ شهروندان به بیماری همه‌گیر جهانی برشمرده‌اند، بنابراین به نظر می‌رسد درک خطر به‌عنوان

می‌رسد هر دوی این تعاریف نشان می‌دهد که جرأت‌ورزی افراد را قادر می‌سازد تا به‌طور مؤثر، در موقعیت‌هایی که احساس می‌کنند ناتوان یا درمانده هستند عمل یا پاسخ مناسب بدهند. به نظر می‌رسد احتمالاً با این ویژگی‌ها آنها ارزیابی و درک خطر درستی از ویروس‌ها می‌توانند داشته باشند. هرچه آگاهی در مورد ویروس‌ها بیشتر باشد درک خطر نیز واقع‌بینانه‌تر است (۴). به‌علاوه نتایج پژوهش حاضر نشان داد که وجود تأثیر ادراک خطر بر بهزیستی روان‌شناختی تأیید می‌شود. این نتیجه با پژوهش نی (Nie) و همکاران (۲۰۲۳) (۳) همسو است. شواهد پژوهشی نشان می‌دهد که ادراک خطر به‌طور مستقیم با بهزیستی روان‌شناختی در ارتباط است. در تبیین این یافته‌ی پژوهشی می‌توان گفت افرادی که از COVID-19 بهبود یافته‌اند، خطر بیماری یا پیامدهای آن را با توانایی تاب‌آوری خود ارزیابی می‌کنند و به آن معنا می‌دهند. معناسازی به قالب‌بندی مجدد تجربیات منفی کمک می‌کند و افراد را به سمت انجام رفتارهای سالم سوق می‌دهد. به‌علاوه بر اساس مدل تعاملی استرس فرد-محیط، افراد در هنگام رویارویی با عوامل خطر، ارزیابی اولیه از بزرگی و ارتباط تهدید خطر و ارزیابی ثانویه از داشتن منابع لازم برای مدیریت آن تهدید، انجام می‌دهند (۲). با توجه به اینکه بین ارزیابی تهدید و رفتارهای سلامت ارتباط وجود دارد، افرادی که موقعیت را واقع‌بینانه تهدیدآمیز ارزیابی می‌کنند، رفتارهایی را نیز تشدید می‌نمایند که در خدمت سلامتی است. تحقیقات دیگر همچنین نشان داده است که افرادی که با خطر ابتلا به کووید-۱۹ مواجه هستند، با ارزیابی تهدید تمایل به انجام رفتارهایی دارند که در برابر این خطر محافظت می‌کند، مانند اجتناب از سفر یا کاهش استفاده از وسایل حمل‌ونقل عمومی. این نشان می‌دهد که افراد از طریق ارزیابی شدت و آسیب‌پذیری درک شده از خطر موجود و با در نظر گرفتن مزایای رفتار اصلاح‌شده خود، تصمیم می‌گیرند تا با اجرای سبک زندگی ذهنی و جسمی سالم‌تر، دست به تغییرات رفتاری بزنند که در نهایت بهزیستی روان‌شناختی آنها تضمین شود. به‌علاوه در تبیین این یافته می‌توان بیان

ویژگی‌های خاص آن باید برای جست‌وجوی اطلاعات مورد نیاز به منظور درک خطر مناسب به بررسی نقش کانال‌های مختلف رسانه دیجیتال پردازند. نمونه این پژوهش بر اساس جنسیت متعادل نبود. بنابراین، مطالعات آینده باید سهم خاص و ترکیبی متغیرهای جمعیت شناختی را برای بیماران بررسی کنند. پیشنهاد می‌گردد تا به منظور آمادگی جامعه برای همه‌گیری‌های احتمالی در سال‌های آینده و به منظور عدم غافلگیری جمعیت، متغیرهای روان‌شناختی تحت تأثیر چنین بیماری‌هایی که با سلامت جسمانی ارتباط تنگاتنگ دارند سرلوحه آموزش در کارگاه‌های روان‌شناسی و حتی مواد درسی دانشجویان رشته روان‌شناسی و مراکز درمانی قرار گیرد.

نتیجه‌گیری

بر اساس یافته‌های این تحقیق می‌توان نتیجه گرفت که جرأت‌ورزی و ادراک خطر، به‌زیستی روان‌شناختی را بهبود می‌بخشند. از این رو با توجه به اهمیت تأثیر جرأت‌ورزی بر بهزیستی روان‌شناختی با در نظر گرفتن ظرفیت ادراک خطر می‌توان اثر متغیر مذکور را بر بهبود بهزیستی روان‌شناختی مهم تلقی کرده و در بهبود بیماری‌های ویروسی نظیر کووید-۱۹ از آن بهره جست.

ملاحظات اخلاقی

مقاله حاضر زیر نظر کمیته اخلاق دانشگاه آزاد اسلامی واحد اراک و با کد اخلاقی به شناسه IR.IAU.ARAK.REC.1402.097 انجام گرفته است.

مشارکت نویسندگان

بهشته نیوشا نگارش مقاله و فاطمه شاطریان محمدی ویراستاری مقاله را برعهده داشتند و زهره دولتی داده‌ها را تجزیه، تحلیل و آن را تفسیر کرد.

References

1. Krok D, Zarzycka B, Telka E. Risk Perception of COVID-19, Religiosity, and Subjective Well-Being in Emerging Adults: The Mediating Role of Meaning-

یک متغیر میانجی می‌تواند به‌طور غیرمستقیم بر بهزیستی روان‌شناختی افراد از طریق اتخاذ و انتخاب بهترین نگرش‌ها و باورها در مورد خطر و تحلیل دقیق حادثه تأثیر بگذارد. از آنجاکه مواردی از قبیل، چگونگی حل‌وفصل مسائل و مشکلات ویژه اجتماعی، توانایی مقاومت در برابر فشار، داشتن احساسی قوی از هویت و آزادی در انتخاب و عمل، انجام مقایسه‌های مثبت، به دست آوردن حمایت و پذیرش دیگران و به این ترتیب اجتناب از طرد اجتماعی را از جمله ویژگی‌های افراد جرأت‌ورز می‌دانند. بنابراین درک خطر کووید-۱۹ بر اساس حل مسئله نظام‌مند و انتخاب و عمل مناسب در شرایط بحرانی در افراد جرأت‌ورز می‌تواند افراد را از این مرحله به سلامت عبور دهد چراکه «جرأت‌ورزی» با اضطراب، تضاد جمع‌ناپذیری دارد و برعکس کنش نامطلوب جرأت‌ورزی، سبب افزایش اضطراب، افسردگی و اختلال شخصیتی می‌گردد. بنابراین در شرایط این رخداد عظیم بیماری، افراد جرأت‌ورز به دور از اضطراب از طریق ادراک خطر منطقی می‌توانند بر سلامت جسمانی و بهزیستی روان‌شناختی تأثیر بگذارند. افراد جرأت‌مند در رفتار خود ترس، اضطراب و دلهره نشان نمی‌دهند (۱۱). این افراد دارای رفتارهای سازش‌یافته، به دور از پرخاشگری و رفتارهای آزارگرانه هستند. بنابراین احتمالاً رفتار سازگارانه‌تری در برابر تهدید و خطر کنونی دارند. جرأت‌ورزی پایین توأم با اضطراب بالا نه تنها باعث اختلال در عملکرد، عدم شکوفایی استعدادها، تضعیف توانایی و یادگیری است، بلکه بهزیستی روان‌شناختی افراد را به خطر می‌اندازد و به جای میل به رشد، از شکوفایی باز داشته و از یک زندگی سالم و پویایی شخصیت به سمت بیماری سوق خواهد داد.

پیشنهادات

پیشنهاد می‌گردد تقویت اطلاعاتی و درک خطر که به دنبال آن مشارکت در پیشگیری از بیماری‌ها است یک هدف اساسی برای کارکنان آموزشی در شرایط اضطراری بهداشتی باشد. باین‌حال، تحقیقات آتی باید از چندین گزینه برای تسلط بهتر حوزه مفهومی این سازه استفاده کنند. آن‌ها برای درک بهتر نقش این متغیر و

Hernandez R, Kim ES, Koga HK, Feig EH, Lloyd-Jones DM, Seligman MEP, Labarthe DR. Positive Psychological Well-Being and Cardiovascular Disease: JACC Health Promotion Series. *J Am Coll Cardiol*. 2018;72(12):1382-1396.

Making and Perceived Stress. *J Psychol Theol*. 2023;51(1):3-18.

2. Liu J, Han Z, Liu Y, William S. Trust in Government, Perceived Integrity and Food Safety Protective Behavior: The Mediating Role of Risk Perception. *Int J Public Health*. 2023;68:1605432.

3. Nie S, Peng H, Ju Q, Liang Q, Zhang C, Qiang X, et al. The Relationship Between Meaning in Life and Health Behaviors in Adults Aged 55 Years and Over During the COVID-19 Pandemic: the Mediating Role of Risk Perception and the Moderating Role of Powerful Others Health Locus of Control. *Int J Behav Med*. 2023;30(3):388-397.

4. Bergstra AD, Brunekreef B, Burdorf A. The mediating role of risk perception in the association between industry-related air pollution and health. *PLoS One*. 2018;13(5):e0196783.

5. Chen C, Ishfaq M, Ashraf F, Sarfaraz A, Wang K. Mediating Role of Optimism Bias and Risk Perception Between Emotional Intelligence and Decision-Making: A Serial Mediation Model. *Front Psychol*. 2022;13:914649.

6. Winarni LM, Damayanti R, Prasetyo S, Afyanti Y, Setio KAD. Evidence-based interventions to improve the psychological well-being of pregnant mothers: a scoping review. *Eur Rev Med Pharmacol Sci*. 2023;27(20):9846-9853.

7. Han N, Li S, Huang F, Wen Y, Wang X, Liu X, Li L, Zhu T. Sensing Psychological Well-being Using Social Media Language: Prediction Model Development Study. *J Med Internet Res*. 2023;25:e41823.

8. Kim H, Lee K, Lee YH, Park Y, Park Y, Yu Y, et al. The Effectiveness of a Mobile Phone-Based Physical Activity Program for Treating Depression, Stress, Psychological Well-Being, and Quality of Life Among Adults: Quantitative Study. *JMIR Mhealth Uhealth*. 2023;11:e46286.

9. Francis A, Pai MS, Badagabettu S. Psychological Well-being and Perceived Parenting Style among Adolescents. *Compr Child Adolesc Nurs*. 2021;44(2):134-143.

10. SenthilKumar G, Mathieu NM, Freed JK, Sigmund CD, Gutterman DD. Addressing the decline in graduate students' mental well-being. *Am J Physiol Heart Circ Physiol*. 2023;325(4):H882-H887.

11. Plackett R, Blyth A, Schartau P. The Impact of Social Media Use Interventions on Mental Well-Being: Systematic Review. *J Med Internet Res*. 2023;25:e44922.

12. Redondo Elvira T, Ibáñez Del Prado C, Cruzado JA. Psychological well-being in palliative care: A systematic review. *Omega (Westport)*. 2023;87(2):377-400.

13. Kubzansky LD, Huffman JC, Boehm JK,